

એક તકનીકી સંકલન:

વિશેષ રૂપે રચાયેલ સ્વદેશી એચ.ડી.પી.ઈ. રાફ્ટ

ગુજરાતના કિનારા પર સમુદ્રી શેવાળની ખેતીના
હરિત ભવિષ્ય માટે ટકાઉ ઉકેલો

અભિલેખક:
દિવૂ એટ. અલ., ૨૦૨૪

વિત્ત પ્રાયોજિત:

ભારત સરકાર
GOVERNMENT OF INDIA
મત્સ્યપાલન વિભાગ
DEPARTMENT OF FISHERIES

ભારતીય કૃષિ અનુસંધાન પરિષદ
કેન્દ્રીય સમુદ્રી માત્સ્યિકી અનુસંધાન સંસ્થાન

સી.એમ.એફ.આર.આઈ બુકલેટ શ્રેણી સંખ્યા 35/2024

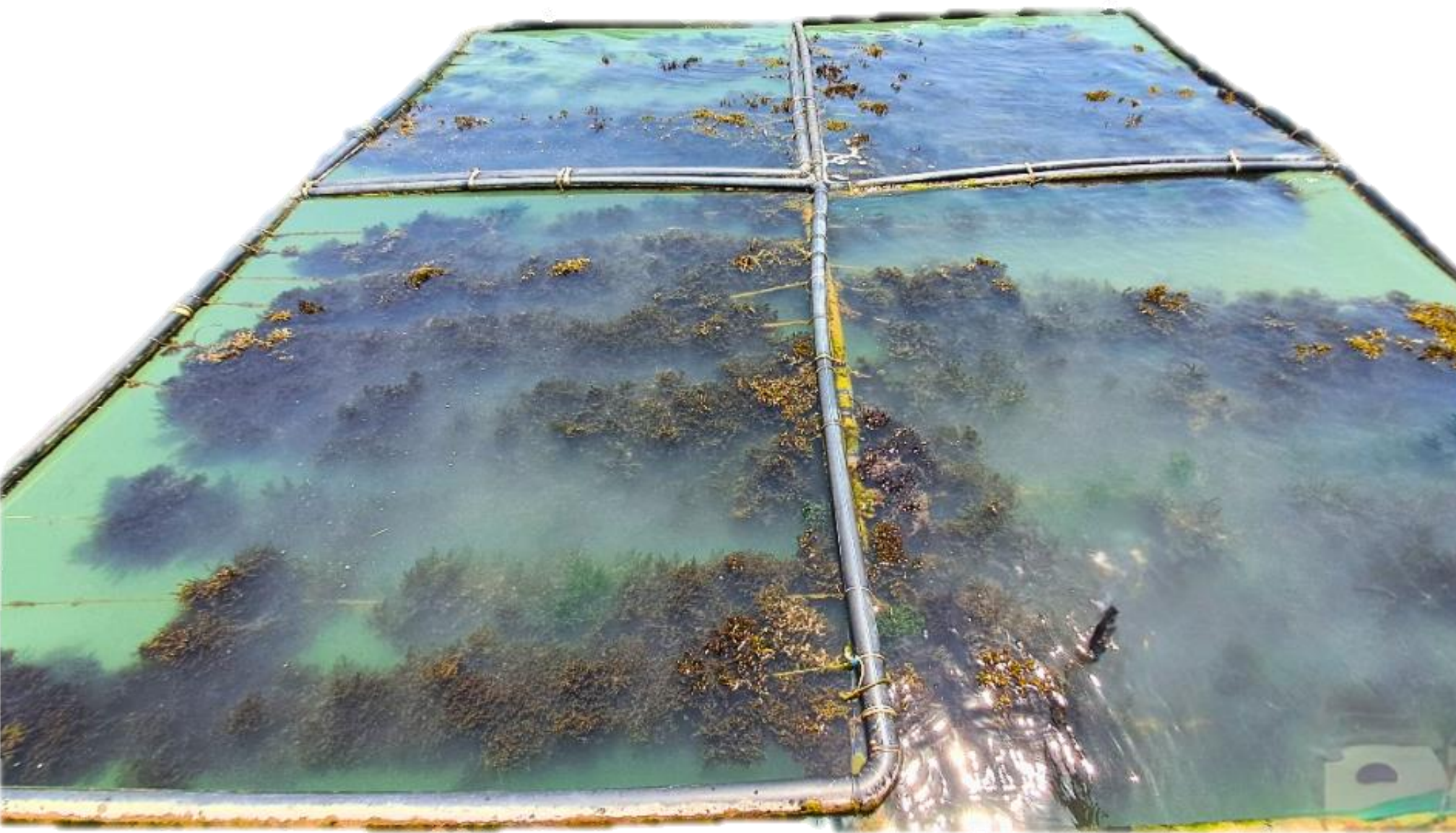
એક તકનીકી સંકલન:

વિશેષ રૂપે રચાયેલ સ્વદેશી એચ.ડી.પી.ઈ. રાફ્ટ

ગુજરાતના કિનારા પર સમુદ્રી શેવાળની
ખેતીના હરિત ભવિષ્ય માટે ટકાઉ ઉકેલો

ભા.કૃ.અ.નુ.પ.-કેંદ્રીય સમુદ્રી માત્સ્યિકી અનુસંધાન સંસ્થાન

પ્રકાશક:

ડૉ. એ ગોપાલકૃષ્ણન

નિદેશક

ભા.કૃ.અ.નુ.પ.-કે.સ.મા. કેન્દ્રીય સમુદ્રી માત્સ્યિકી અનુસંધાન સંસ્થાન, એર્નાકુલમ ઉત્તર પી.ઓ., કોચી -
૬૮૨૦૧૮, કેરલા

અભિલેખક અને સંકલન:

દિવુ ડી..

સુરેશ કુમાર મોજ્જાડા

સ્વાતિ લેક્ષ્મી પી.એસ.

અબ્દુલ અજીઝ

જયેશ ડી. દેવલિયા

પ્રાચી સિદ્ધાર્થ બાગડે

સાગર જાદવ

મયૂર એસ. તાડે

આર્ષા સુબ્રમણ્યન

રમશાદ ટી.એસ.

ધનુષ જનાર્થનન

વી વી આર સુરેશ

અનુવાદક:

રોહિત અશોકભાઈ ચાવડા

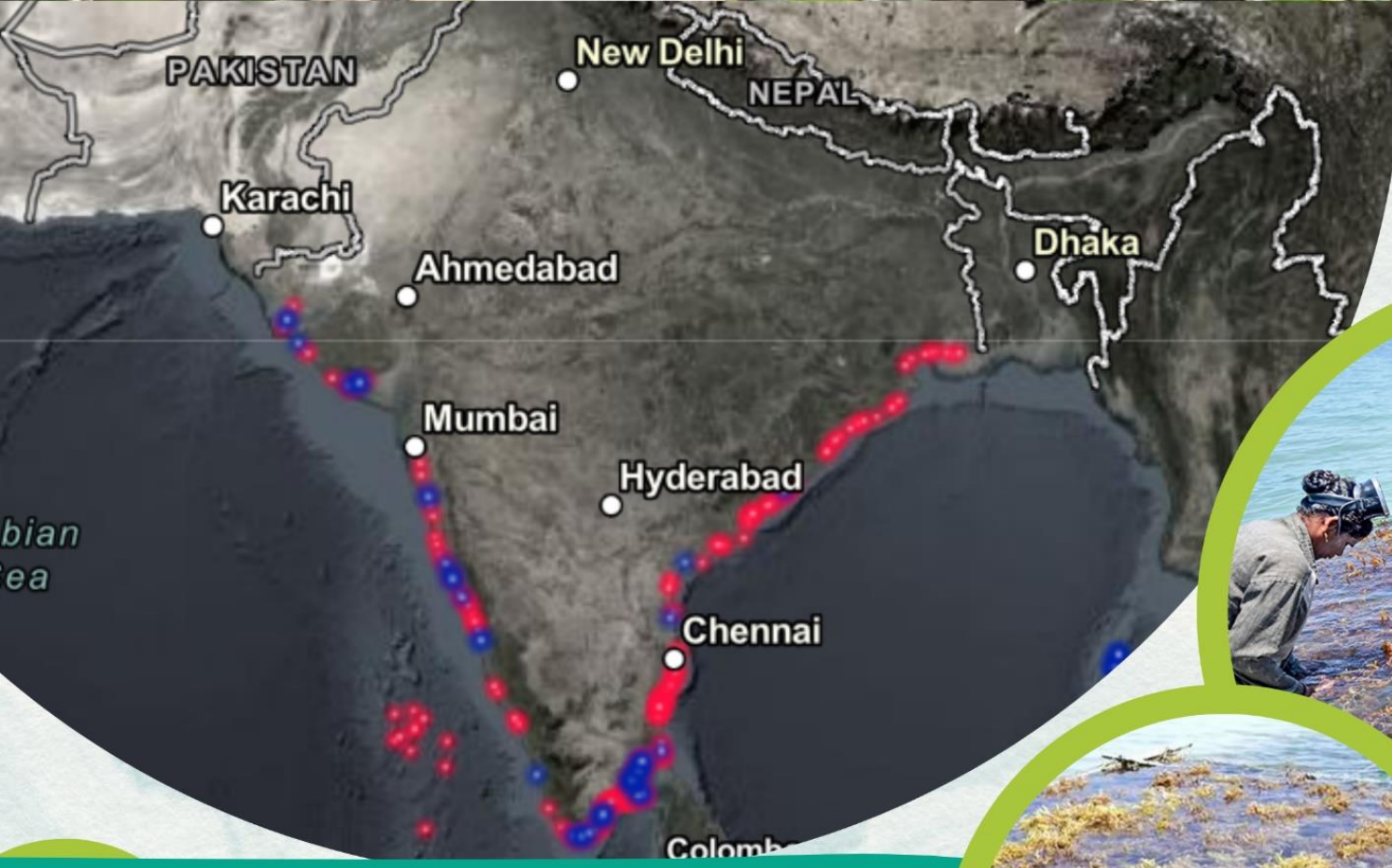
ઉદ્ધારણ:

દિવુ ડી., સુરેશ કુમાર મોજ્જાડા, સ્વાતિ લેક્ષ્મી પીએસ, અબ્દુલ અજીઝ, જયેશ ડી. દેવલિયા, પ્રાચી સિદ્ધાર્થ બાગડે, સાગર જાદવ, મયૂર એસ. તાડે, આર્ષા સુબ્રમણ્યન, રમશાદ ટી.એસ., ધનુષ જનાર્થનન, વી વી આર સુરેશ (૨૦૨૪) એક તકનીકી સંકલન: વિશેષ રૂપે રચાયેલ સ્વદેશી એચ.ડી.પી.ઇ. રાફ્ટ: ગુજરાતના કિનારા પર સમુદ્રી શેવાળની ખેતીના હરિત ભવિષ્ય માટે ટકાઉ ઉકેલો

© ભા.કૃ.અ.નુ.પ.-કે.સ.મા.અનુ.સું. ૨૦૨૪

સી.એમ.એફ.આર.આઈ બુકલેટ શ્રેણી સંખ્યા ૩૫/૨૦૨૪

ખુલ્લા દરિયાઈ સ્થળોએ
સીવીડ ખેતીને વિશેષ રુપે
રૂપાંતરિત કરેલ
એચ.ડી.પી.ઈ. રાફ્ટ

ભારતના વિશાળ સમુદ્ર કિનારો સમુદ્રી શેવાળ ખેતી માટે અપાર સંભાવનાઓ આપે છે.

ભારતના વિશાળ દરિયાકિનારા હોવા છતાં પણ, વૈશ્વિક સમુદ્રી શેવાળ ઉત્પાદનમાં ભારતનું યોગદાન ન્યૂનતમ છે. અનેક તટીય પ્રદેશોમાં મળેલા પારંપરિક બાંસના રાફ્ટો ઉગ્ર સમુદ્ર પાણી માટે અયોગ્ય છે.

નબળાઈ

તેજ લહેરો અને ઉગ્ર સમુદ્રો સામે ટકી શકતા નથી.

મર્યાદા:

ખુલ્લા દરિયા કિનારે બિનઅસરકારક છે

પારંપરિક બાંસનો રાફ્ટ

સમુદ્ર શેવાળની ખેતીનો વિસ્તાર વધારવાની જરૂર છે...

વૈશ્વિક આકર્ષણ: સમુદ્રી શેવાળની માંગ વિશ્વમાં વધતી જાય છે.

10.5 %

વાર્ષિક સમાવેશિત
વૃદ્ધિ દર
2023-24

2021 માં
બજારભાવ
17.85 મિલિયન
અમેરિકન ડોલર
હતો.

પરંતુ હાલની સ્થિતિમાં ભારતનું યોગદાન માત્ર
35,000 ટન છે.

ભારતના

વિશાલ સમુદ્ર તટો પર
સમુદ્રી શેવાળ ખેતી માટે
ખુબ સંભાવના હોય છે

સમુદ્રી શેવાળ મિશન

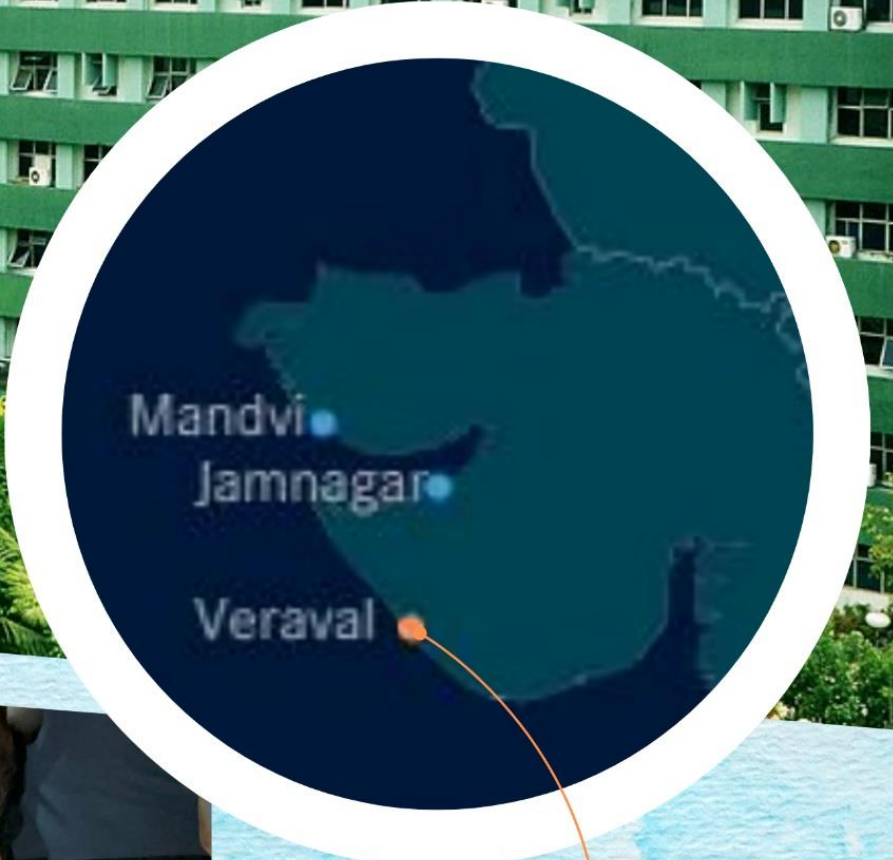
2025-2026 સુધી ભારતની સમુદ્રી શેવાળ ઉત્પાદનને 11 લાખ ટન સુધી પહોંચાવવાનો લક્ષ્ય છે.

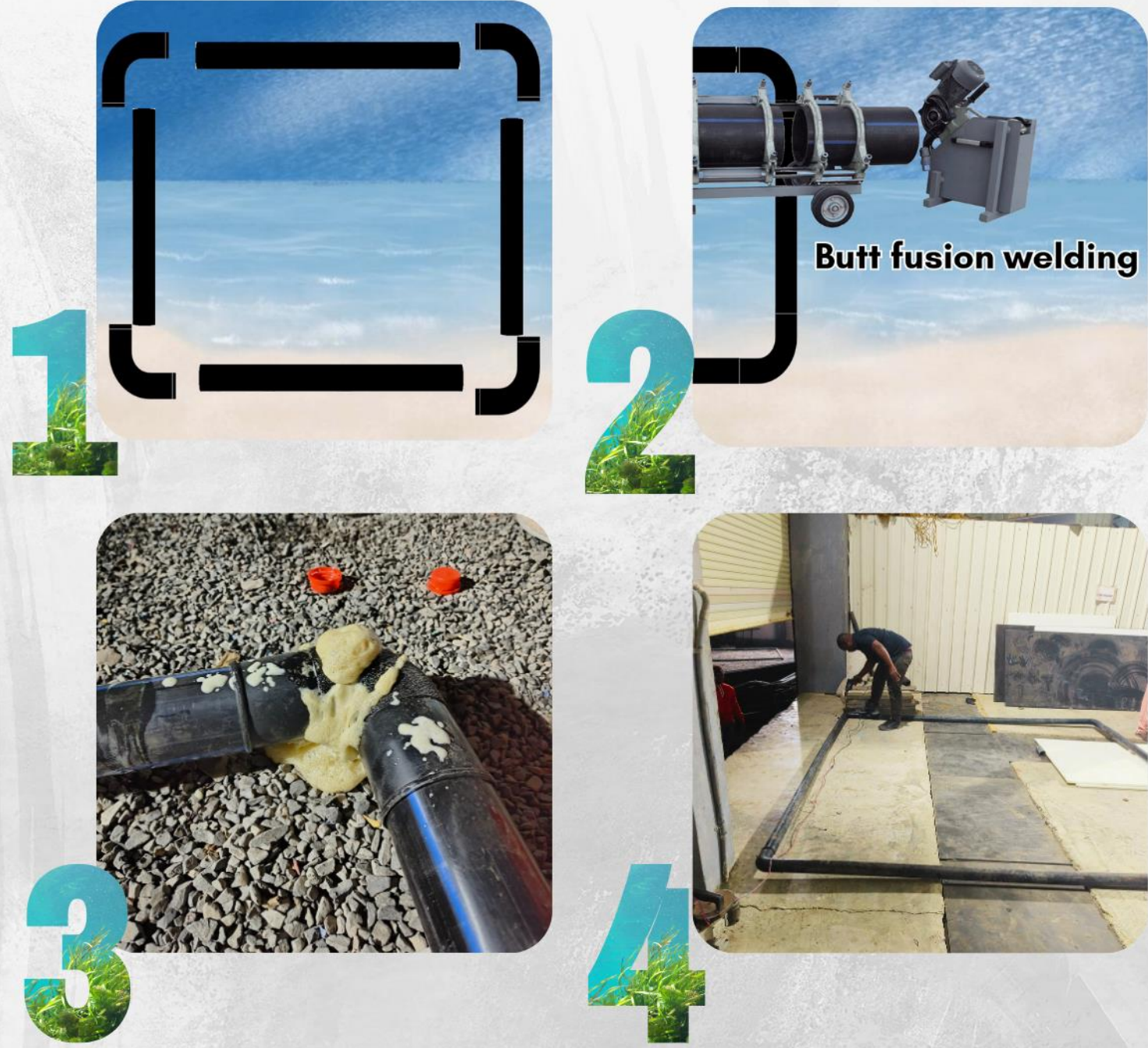
સમુદ્રી શેવાળ ઉદ્યોગમાં વ્યાપક બદલાવ લાવવો, તટીય અર્થવ્યવસ્થાને સુધારવો.

ભાફઅનુપ - કેન્દ્રીય સમુદ્રી માત્સ્યિકી અનુસંધાન સંસ્થાન
સ્થાયી માત્સ્યિકી સંસાધનોનો ઉપયોગ પર મધ્યસ્થતા
આપે છે અને તટીય સમુદાયોને સમર્થન આપે છે.

"ભારતમાં સમુદ્રી શેવાળ ખેતીને
પરિવર્તનશીલ બનાવવા માટે વિશેષ રીતે
ડિઝાઇન અને વિકસાયેલ એચ.ડી.પી.ઇ.
રાફ્ટ."

આઈ.સી.એ.આર-સી એમ.એફ.આર.આઈ એચડીપીઈ રાફ્ટના ડિઝાઇન અને નિર્માણ માટે અદ્યતન ઈજનેરી અને ઉત્પાદન તકનીકોનો ઉપયોગ કરે છે, જે વિવિધ સમુદ્રી પરિસ્થિતિઓમાં ચોકસાઈ, ટકાઉપણું અને અનુકૂળતાનું સુનિશ્ચિત કરે છે.

એચડીપીઈ રાફ્ટની નિર્માણ પ્રક્રિયા:

1. તૈયારી: એચડીપીઈ પાઇપ અને એલ્બો એસેમ્બલી માટે તૈયાર છે।
2. ફ્યુઝન વેલ્ડિંગ: પાઇપ અને એલ્બોને બટ ફ્યુઝન વેલ્ડિંગ દ્વારા જોડવામાં આવે છે।
3. ફોમ ઈન્જેક્શન: બોયન્સી વધારવા માટે પોલ્યુરીથેન ફોમ ઈન્જેક્ટ કરવામાં આવે છે।
4. અંતિમ એસેમ્બલી: એચડીપીઈ રાફ્ટ તૈનાતી માટે તૈયાર છે।

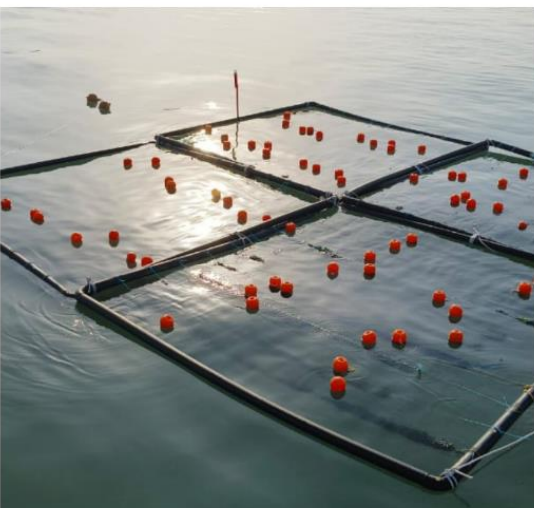
5 સીવીડ બીજ રોપણી

6 નેટ ટ્યુબ અને મોનોલિન સાથે એકીકરણ

7 મૂરિંગ સિસ્ટમ સેટઅપ

8 ખુદા સમુદ્રમાં રાખવું

લાંબી

સરળ એકીકરણ

2

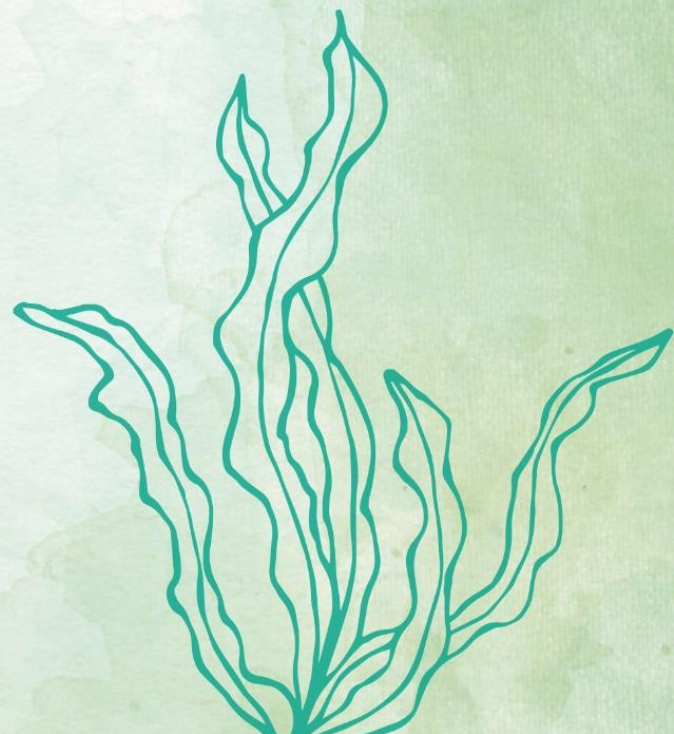
લાંબા સમય સુધી
ટકી રહેવું

3

ઉપયોગ કરવામાં સરળ

4

ઓછી કિંમત

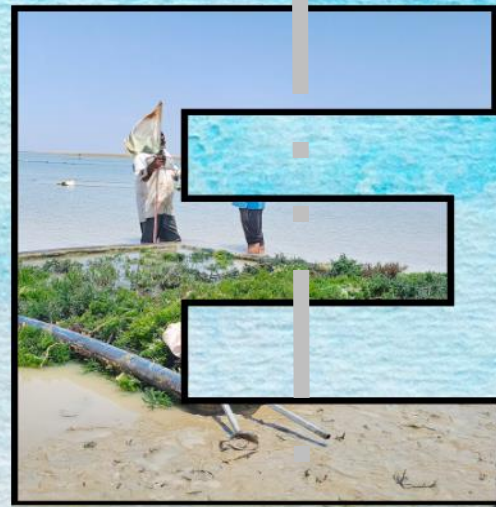
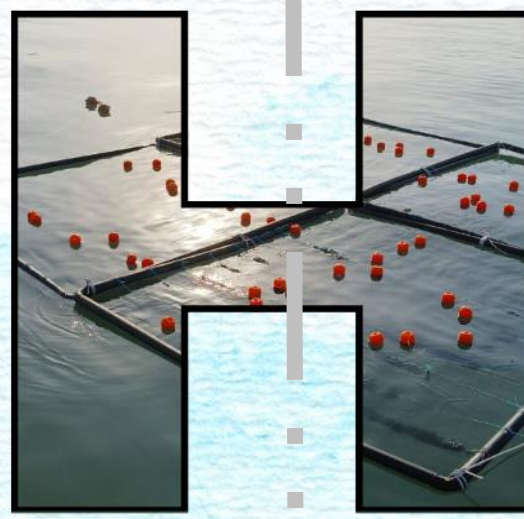
આ ડિઝાઇન વિવિધ સમુદ્રી સ્થિતિઓ માટે અનુકૂલિત કરવામાં આવી છે.

અસ્થિર દરિયાઈ પરિસ્થિતિનો સામનો કરવાની ક્ષમતા ધરાવે છે.

વિવિધ કિનારાઓ પર વિવિધ સમુદ્રી સ્થિતિઓ માટે યોગ્ય છે.

Rafts

સ્થિર કૃષિ પદ્ધતિઓ સાથે સમુદ્રી શેવાળની ખેતી કરવામાં આવે છે.

નોકરીઓ ઉત્પન્ન કરે છે અને તૃતીય અર્થવ્યવસ્થાને સહાય કરે છે.

“તકનીકી ક્રાંતિ”

આધુનિકીકરણ ટેકનોલોજી ને લીધે ગુજરાત તટ પર સમુદ્રી શેવાળ ખેતીને બદલાવી દીધું છે.

સિદ્ધ સફળતા: સમુદ્રી શેવાળની ઉત્પાદન અને આર્થિક વિકાસ માટે પ્રોત્સાહન

સમુદ્રોના વિજેતા

સમુદ્રી શેવાળની ખેતીની સફળતા ની કથાઓ

